WIKIPEDIA

Pagsasao a Kongo

Ti **pagsasao a Kongo**, wenno ***Kikongo***, ket ti pagsasao a Bantu nga insasao babaen ti tattao a Bakongo ken Bandundu nga agtataeng kadagiti tropikal a kabakiran ti Demokratiko a Republika iti Kongo, ti Republika iti Kongo ken Angola. Daytoy ket ayug a pagsasao ken mangporma iti batayan para iti Kituba, ti Bantu a kreol ken lingua franca iti amin a kaaduan ti laud a tengnga ti Aprika. Daytoy ket insasao idi baen kadagiti adu a naal-ala manipud iti rehion ket nailaklako a a kas aadipen idiay Kaamerikaan. Para iti daytoy a rason, bayat a ti Kongo ket naisasao pay laeng kadagiti naibagbaga dita ngato a pagilian, dagiti na-kreol a porma ti pagsasao ket mabirukan kadagiti rito a bitla kadagiti relihion a naibatay ti Aprika idiay Brasil, Hamaika, Kuba, Republika a Dominikano, ken naipangpangruna idiay Haiti. Daytoy ket maysa pay kadagiti taudan ti pagsasao ti Gullah a tattao ken ti Palenquero a kreol idiay Colombia. Ti kaaduan kadagiti agdama nga aldaw nga agsasao ket agtataeng idiay Aprika. Adda dagiti agarup a pito a riwriw nga agsasao iti Kongo, a mabalin nga adda met dagiti dua a riwriw a mangus-usar a kas maikadua a pagsasao. Daytoy ket batayan pay ti kreol a kaaduan a maus-usar idiay rehion ti: Kituba a tinawtawagan pay ti *Kikongo de L'état* wenno *Kikongo ya Leta* ("Kongo iti estado" iti Pranses wenno Kongo), *Kituba* ken *Monokituba* (ken ti pay *Munukituba*). Ti batay-linteg ti Republika iti Kongo ket us-usarenna ti nagan a *Kitubà*, ken ti Demokratiko a Republika iti Kongo ket us-usarenna ti termino iti *Kikongo*, urayno ti Kituba ket inus-usar ti administrasion.

Kongo	
Kikongo	
Patubo iti	Angola, Demokratiko a Republika iti Kongo, Republika iti Kongo
Patubo a mangisasao	(ca. 6.5 a riwriw ti nadakamat idi 1982–2012)[1] 5 a riwriw dagiti L2 nga agsasao
Pamilia	Niger–Kongo ▪ Atlantiko–Kongo ▪ Benue–Kongo ▪ Abagatan a Bantoid ▪ Bantu (Sona H) ▪ Sassao a Kongo (H.10) ▪ **Kongo**
Opisial a kasasaad	
Opisial a mangisasao	Angola Demokratiko a Republika iti Kongo Republika iti Kongo
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-1	`kg` (https://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/langcodes_name.php?iso_639_1=kg)
ISO 639-2	`kon` (https://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/langcodes_name.php?code_ID=241)
ISO 639-3	`kon` – mangiraman a kodigo

Dagiti nagibasaran

1. Kongo (https://www.ethnologue.com/17/language/kon/) iti *Ethnologue* (maika-17 nga ed., 2013)
   Koongo (https://www.ethnologue.com/17/language/kng/) iti *Ethnologue* (maika-17 nga ed., 2013)
   Laari (https://www.ethnologue.com/17/language/ldi/) iti *Ethnologue* (maika-17 nga ed., 2013)
   San Salvador Kongo (Abagatan) (https://www.ethnologue.com/17/language/kwy/) iti *Ethnologue* (maika-17 nga ed., 2013)
2. Jouni Filip Maho, 2009. Baro a Napabaro a Listaan ti Guthrie iti Online (http://goto.glocalnet.net/mahopapers/nuglonline.pdf)

Dagiti akinruar a silpo

Midia a mainaig iti Pagsasao a Kongo iti Wikimedia Commons

	Agmaymaysa a kodkodigo: kng – Koongo ldi – Laari kwy – San Salvador Kongo (Abagatan) yom – Yombe
Kodigo ti Guthrie	H.14–16[2]

- Diksionario ti Kongo–Ingles (http://www.websters-online-dictionary.org/definition/Kongo-english/)
- Panid iti Kongo ti PanAfrican L10n (http://www.panafril10n.org/wikidoc/pmwiki.php/PanAfrLoc/Kongo)
- Bentley, William Holman (1887). *Dictionary and grammar of the Kongo language, as spoken at San Salvador, the ancient capital of the old Kongo empire, West Africa. Appendix* (http://archive.org/details/dictionarygramma00bentuoft). London Baptist Missionary Society. Naala idi 2013-05-23.
- *Congo kiKongo Bible : Genesis* (http://archive.org/details/rosettaproject_kng_gen-3). Westlind UBS. 1992. Naala idi 2013-05-23.
- OLAC resources in and about the Koongo language (http://www.language-archives.org/language/kng)
